

บทที่ 1

บทนำ

หลักการและเหตุผล

กาแฟเป็นเครื่องดื่มที่มีผู้นิยมบริโภคเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องทุกปีพบว่ามีผู้บริโภคกาแฟมากกว่า 400 แส่นล้านถ้วยต่อปี มีมูลค่าการซื้อขายเป็นอันดับสองรองจากน้ำมัน(GMI Global Consultants Ltd., 2003: Online) จากการเปิดรับวัฒนธรรมของชาติตะวันตกส่งผลให้การบริโภคกาแฟของคนไทยเพิ่มมากขึ้นตามลำดับโดยในปี พ.ศ. 2547 ตลาดกาแฟมีมูลค่ารวมถึง 15,500 ล้านบาท แบ่งเป็นกาแฟสำเร็จรูป 4,200 ล้านบาท กาแฟ 3 in 1 2,800 ล้านบาท กาแฟกระป๋อง 6,000 ล้านบาท และกาแฟคั่วบด 2,500 ล้านบาท ตัวผลักดันให้ตลาดกาแฟเติบโตคือ กาแฟคั่วบดนั่นเองซึ่งในปี พ.ศ. 2545 มีมูลค่าตลาดเพียง 500 ล้านบาท ได้ขยับเป็น 1,000 ล้านบาท ในปี พ.ศ. 2546 และมีมูลค่าตลาดในปี พ.ศ. 2547 สูงถึง 2,500 ล้านบาท ถือว่ามีการเติบโตอย่างก้าวกระโดดในช่วงไม่ถึง 5 ปี(สมบุญ รุจิขจร, 2548: 47) สาเหตุหลักอาจเนื่องจากธุรกิจร้านกาแฟรายใหญ่ต่างประเทศลงมาลงทุน เช่น สตาร์บัคส์ โอบองแปง ฯลฯ จึงสร้างความศรัทธาให้กับวงการธุรกิจร้านกาแฟเป็นอย่างมาก ขณะเดียวกันกระแสความนิยมการดื่มกาแฟของคนไทยก็เริ่มเปลี่ยนแปลงไปจากเดิมที่นิยมดื่มกาแฟสำเร็จรูปหันมานิยมเข้าร้านกาแฟคั่วบดในรูปแบบของร้านกาแฟสด(Fresh Coffee Shop) ที่มีการตกแต่งร้านให้หรูหราทันสมัยสะดวกสบายมีบรรยากาศที่รื่นรมย์เหมาะแก่การดื่มกาแฟมากขึ้นจากผลสำรวจพฤติกรรมกรรมการดื่มกาแฟของคนไทยในปี พ.ศ. 2547 มีอัตราการดื่มต่อคน 130-150 ถ้วย/คน/ปี เมื่อเทียบกับชาวญี่ปุ่น 300 ถ้วย/คน/ปี หรือชาวอังกฤษ 400-500 ถ้วย/คน/ปี(สมบุญ รุจิขจร, 2548: 47) ซึ่งอนาคตการบริโภคกาแฟของคนไทยสามารถเติบโตได้อีกมาก

จังหวัดเชียงใหม่เป็นจังหวัดที่มีการขยายตัวทั้งทางด้านเศรษฐกิจและการท่องเที่ยวในอัตราสูงซึ่งพบว่าธุรกิจร้านกาแฟสดขยายตัวอย่างรวดเร็วจากปี พ.ศ. 2544 มีร้านกาแฟสดเฉพาะที่จดทะเบียนธุรกิจการค้าจำนวน 12 ร้าน และในปี พ.ศ. 2547 มีจำนวน 92 ร้าน (มัลลิกา หมวกสังข์, 2547: สัมภาษณ์) จะเห็นได้ว่ามีผู้สนใจเข้ามาลงทุนร้านกาแฟสดเพิ่มขึ้นเป็นอย่างมากอาจเนื่องจากกระแสความต้องการเป็นเจ้าของธุรกิจส่วนตัวโดยเฉพาะคนในท้องถิ่น ที่ต่างคิดว่าเป็นเรื่องง่ายในการเปิดร้านกาแฟสดทำให้ขาดการวางแผนที่ดีตลอดจนขาดความเข้าใจในการทำธุรกิจซึ่งส่งผลให้ต้องปิดกิจการลงไป

มหาวิทยาลัยแม่โจ้ อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ เป็นสถาบันการศึกษาที่มีชื่อเสียงแห่งหนึ่งในภาคเหนือ ปัจจุบันมีจำนวนนักศึกษา 9,298 คน บุคลากร 335 คน (กฤษดา ภักดี, 2548: สัมภาษณ์) และจำนวนนักศึกษาเพิ่มขึ้นทุกปีทำให้มีการขยายตัวของชุมชนโดยรอบ รวมถึงหน่วยงานต่างๆของภาครัฐ สถาบันทางการเงิน และภาคธุรกิจอื่นๆ เกิดขึ้นเพื่อรองรับการขยายตัวของชุมชน ส่งผลให้บนท้องถนนหน้ามหาวิทยาลัย มีจำนวนรถวิ่งผ่านไปมาอย่างคับคั่ง ซึ่งการขยายตัวดังกล่าวมีทิศทางคล้ายคลึงกับพื้นที่โดยรอบมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ จึงคาดการณ์ได้ว่าร้านกาแฟสดน่าจะเป็นหนึ่งในธุรกิจที่จะเกิดขึ้นเป็นจำนวนมากเพื่อรองรับความต้องการของนักศึกษาและผูกรอบชุมชนตามกระแสนิยมการดื่มกาแฟสดในปัจจุบัน จากการสำรวจจำนวนร้านกาแฟสดบริเวณโดยรอบมหาวิทยาลัยแม่โจ้ อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ พบว่ามีเพียง 2 ร้านเท่านั้นที่ให้บริการกาแฟสดในรูปแบบอาคารอิสระ(Stand Alone) ให้บริการในจำนวน 20-25 ที่นั่ง และจากการสัมภาษณ์ผู้ประกอบการพบว่าในช่วงเวลา 19:00-21:00 น. จะมีผู้ใช้บริการโดยเฉลี่ยประมาณ 50 คน (ผู้จัดการร้านกาแฟสด INDREAM COFFEE, 2548: สัมภาษณ์) หากพิจารณาภาพรวมตลอดจนบรรยากาศของร้านกาแฟสดทั้ง 2 ร้านแล้วพบว่ายังอาจตอบสนองความต้องการของผู้บริโภคได้ไม่ครบถ้วนซึ่งร้านกาแฟในปัจจุบันควรโปร่งสบาย ดูหรูหราทันสมัย มีการให้บริการอินเทอร์เน็ตเสริมจึงจะเหมาะแก่การเป็นแหล่งนัดพบ เพื่อพบปะสังสรรค์ของคนรุ่นใหม่

จากข้อมูลข้างต้นแสดงให้เห็นว่ายังมีช่องทางและโอกาสในการลงทุนอีกมากโดยอาศัยการสร้างแตกต่างในการนำเสนอสินค้าและบริการอื่นๆ เช่น การนำแนวความคิดที่จะใช้เทคโนโลยีไร้สาย (Wireless) หรือเทคโนโลยีการระบุตัวตน (Radio Frequency Identification, RFID) มาให้บริการ ดังนั้นนักศึกษาจึงเห็นถึงความจำเป็นที่ต้องศึกษาความเป็นไปได้ในการลงทุนร้านกาแฟสดบริเวณด้านหน้ามหาวิทยาลัยแม่โจ้ อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ เพื่อเป็นแนวทางประกอบการตัดสินใจลงทุนแก่ผู้ประกอบการรายใหม่ในท้องถิ่นและบุคคลทั่วไปก่อนการตัดสินใจในการลงทุนต่อไป

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

เพื่อศึกษาความเป็นไปได้ในการลงทุนร้านกาแฟสดบริเวณด้านหน้ามหาวิทยาลัยแม่โจ้ อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่

ประโยชน์ที่ได้รับจากการศึกษา

1. ทำให้ทราบถึงความเป็นไปได้ในโครงการลงทุนร้านกาแฟสดบริเวณด้านหน้ามหาวิทยาลัยแม่โจ้ อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่
2. ใช้เป็นแนวทางในการตัดสินใจลงทุนร้านกาแฟสดบริเวณด้านหน้ามหาวิทยาลัยแม่โจ้ อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่

นิยามศัพท์

การศึกษาความเป็นไปได้ในการลงทุน หมายถึง การศึกษาเพื่อต้องการทราบถึงความเป็นไปได้ในโครงการลงทุนร้านกาแฟสดบริเวณด้านหน้ามหาวิทยาลัยแม่โจ้ อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ โดยพิจารณาจากการวิเคราะห์ 4 ด้าน คือ ด้านการตลาด ด้านเทคนิค ด้านการจัดการ และด้านการเงิน เพื่อเป็นแนวทางตัดสินใจลงทุน

ร้านกาแฟสด หมายถึง ร้านกาแฟที่มีลักษณะเป็นอาคารอิสระ หรือห้องเช่าที่มีพื้นที่ประมาณ 35-40 ตารางเมตรขึ้นไป (Stand – Alone) โดยมีการขายเบเกอรี่ควบคู่ภายในร้านด้วย

กาแฟสด หมายถึง กาแฟที่ได้จากการนำเมล็ดกาแฟคั่วแล้วตามสูตรบดขงให้ถูกค้ำดื่ม